

Paşinyan Makronun əli ilə sülh imkanlarını qapadır

"Paşinyanın Fransaya son səfəri Azərbaycan-Ermənistan arasında hökm sürən pozitiv mühiti dağıtdı. İrəvan ötən il yol verdiyi səhvi təkrarladı, sülh prosesində irəliləyişi bu dəfə məhz Makronun təhriki və təkidi ilə pozdu".

Bu fikirləri "Azərbaycan" qəzetinə açıqlamasında Milli Məclisin deputatı Bəhruz Məhərrəmov deyib. Deputat bildirib ki, Vətən müharibəsində Prezident İlham Əliyevin Müzəffər Ali Baş Komandanlığı ilə qazanan zəfərdən sonra, qalib tərəf olmasına baxmayaraq, Azərbaycan regionda sülhün əsas təşəbbüskarı kimi çıxış edib: "Eyni zamanda Bakı beynəlxalq hüququn, eləcə də ordumuzun imkanlarına əsaslanan gücün hüququ və müvafiq məcburetə tədbirləri ilə ötən dövr ərzində Moskva, Brüssel və Vaşinqton platformalarında müəyyən ritorik irəliləyişlərə nail olmuşdu. Məsələn, 2019-cu ildə "Qarabağ Ermənistanıdır, nöqtə" deyən Nikol Paşinyan, 2022-ci ilin oktyabrında, Praqada dialoqun növbəti mərhələsində Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü tanıdığını bəyan etdi. Ötən ilin mayında isə Ermənistanın baş naziri Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü rəqəmlərlə göstərdi. Təbii ki, bu situasiya Ermənistanın beynəlxalq hüququn prinsiplərinə hörmətinin ifadəsi deyil, Paşinyan sadəcə İlham Əliyevin formalaşdırdığı geosiyasi konfigurasiyaya tabe olmaq məcburiyyətində qaldı. Lakin 2023-cü ilin sentyabrına qədərki dövərə diqqət etdikdə, əslində, İrəvanın yenidən özünün 30 illik ənənəvi metoduna geri döndüyü, danışıqları uzatmaqla Qarabağda o zaman mövcud olan separatçı rejimin leqallaşdırılmasına yönəlik vaxt qazanmağa çalışdığını aydın formada sezmək olurdu. Nəticədə Azərbaycan antiterror tədbirləri ilə bu gedişata son qoydu. Ermənistan rəhbərliyi də başa düşdü ki, Fransa və bu kimi digər hava-

darların dəstəyi "Tir şousu"ndan o yana keçə bilmir. Nəticədə üç il ərzində ikinci kapitulyasiyaya dolayısı ilə imza atmalı olan İrəvan vəziyyətin ciddiliyinin fərqi vardı. 2023-cü il sentyabrın 20-də Prezident İlham Əliyevin xalqa müraciətində də ifadə olunduğu kimi, "Ermənistan bu dövr ərzində - dünən, bu gün deyərək bilərəm ki, gözənilmədən siyasi səriştə göstərib və biz bunu qiymətləndiririk. Bunu önəmli amil kimi görürük və hesab edirəm ki, dünən və bu gün baş vermiş hadisələr, eyni zamanda Azərbaycanla Ermənistan arasında gedən sülh prosesinə də müsbət təsir göstərəcək".

Deputatın sözlərinə görə, antiterror tədbirlərinin ardınca sülh üçün geniş imkanlar açıldı: "Hətta Azərbaycan Prezidentinin Administrasiyası və Ermənistan baş nazirinin aparatının birgə bəyanatları fonunda, habelə COP çərçivəsində qarşılıqlı xoş niyyət ifadə olundu, təqribən 4 ay müddətində Azərbaycan Ermənistan şərti sərhədlərində faktiki sülh hökmü sürdü. Düzdür, son zamanlar təxribatlar fonunda münasibətlərdə yenidən gərginləşmə müşahidə olunsada, Münxen Təhlükəsizlik Konfransında Azərbaycan və Ermənistan rəhbərlərinin görüşünün ardınca xarici işlər nazirlərinə verilən təlimatlar fonunda yenidən sülh ümidləri yaranmağa başlamışdı. Lakin Ermənistan baş nazirinin Fransaya son səfəri zamanı davranışı və açıqlamaları Münxendə

əldə olunmuş pozitiv siqnallar və irəliləyişə zərbədir".

Bəhruz Məhərrəmovun sözlərinə görə, buradan hər kəsə bəlli olan situasiya bir daha ondan xəbər verir ki, Cənubi Qafqazda dayanıqlı sülhün, xalqların birgə yaşayış və qarşılıqlı etimad mühitinin formalaşmasının qarşısında ən əsas əngəl Fransadır. Baxmayaraq ki, Fransa BMT idarəçilərindən biri, Təhlükəsizlik Şurasının daimi üzvü kimi təşkilatın sülh və təhlükəsizlikdə ehtiva olunan məqsədlərinin realizə olunmasında, o cümlədən beynəlxalq hüquq normalarında əksini tapan prinsiplərin, ələlxüsus dövlətlərin əməkdaşlığı prinsipinin təmin olunmasında global öhdəlik daşıyır. Lakin bu gün Fransa faktiki olaraq beynəlxalq hüquq prinsiplərini, BMT Nizamnaməsini və bütövlükdə ümumbəşəri dəyərləri özünün imperialist, təcavüzkar mahiyyətdə ehtiva olunan riyakar maraqlarına qurban verərək, irticaçı subyekt kimi çıxış edir. Həmçinin revansist təfəkkürdən qurtulmamış İrəvanı da öz məqsədləri üçün yenidən alətə çevirir.

"Emmanuel Makronun yenidən fəallaşması təsadüfi deyil. Məlumdur ki, daha öncə Brüssel formatı üzrə müəyyən irəliləyişə nail olunarkən, Fransa pozuculuq nümayiş etdirərək sülh prosesinə mane olmuşdu. Daha sonra Qranada görüşündə məhz Paris prosesin davamlılığı üçün ikrah doğuran və diplomatik etikaya sığışmayan formada davranmaqla Brüssel prosesinə ciddi zərbə vurmuşdu. Avropa İttifaqının qanunsuz müşahidə missiyası sayəsində son şərti sərhəd təxribatlarından sonra da Fransanın arzu etdiyi situasiyanın Münxendə pozulması Makronu yenidən hərəkətə keçirdi. Münxendəki irəliləyişdən çox narahat olan Fransanın kolonist diktatoru, yaxın dövrlərə qədər Azərbaycan əleyhinə onunla müttəfiqlik etmiş Almaniya kansleri Olaf Şoltsun indi onu kənarda buraxıb özü sülh prosesi istiqamətində

təşəbbüs göstərməsini həzm etmək istəmir. Çünki Fransanın məqsədi regionda vəziyyəti gərginləşdirmək, Cənubi Qafqazda yeni münaqişə ocağının yaranmasına nail olmaqdır. Son nəticədə əsas məqsəd Parisin regionda hərbi varlığına nail olmaq, Ermənistanı Rusiya hərbi bazasını Fransa bazası ilə əvəz etməkdir. Yəni ortada heç də Makronun iddia etdiyi kimi erməni maraqları yoxdur", - deyərək müsahibimiz qeyd edib.

Deputat onu da bildirib ki, Fransa hakimiyyəti kifayət qədər azğın və radikalıdır: "Makron əvvəllər daha qapalı tezislərlə çıxış etdiyi halda, indi artıq beynəlxalq ictimaiyyət qarşısında erməni revansistlərinə açıq dəstək verməkdən və onları təcavüzkar niyyətlərə təşviq etməkdən çəkinmir. Bu isə ümumbəşəri dəyərləri hədəf alan və global təhlükəsizlik üçün təhdid əxz edən mövqedir. Paris Afrika, Asiya və Okeaniyada müstəmləkə siyasətinin ardınca Cənubi Qafqazda da sülh əleyhinə cinayətlərin təhrikçisi və təşkilatçısı kimi çıxış edir. Lakin unudulmamalıdır ki, Fransanın hərbi dəstəyi bölgədə qüvvələr balansını dəyişə bilməz. Paris Azərbaycanın hərbi imkanlarını hələ də tam dərk etmir, amma Azərbaycanın cəmi bir gündə ermənilərin 30 il qurduğu istehkamları məhv etməsini, Fransa və Hindistanın Ermənistanı verdiyi texnikanı darmadağın etməsi faktlarını unutmamalıdır. Eyni zamanda Ermənistan rəsmiləri də yadda saxlamalıdır ki, sülh prosesi Bakıdan çox İrəvana lazımdır. Prezident İlham Əliyevin təbiri ilə desək, "indi Ermənistan beynəlxalq hüququn normalarına riayət etmək istəyirsə, sülh müqaviləsi imzalanacaq. İstəmirsə, yenə də bizə qarşı əsassız iddialar irəli sürüləcəksə, bu müqavilə imzalanmayacaq, ancaq Azərbaycan üçün heç nə dəyişməyəcək".

*Nəzrin QAFARZADƏ,
"Azərbaycan"*

azerbaijan-news.az